

FRANÇA ÉS ARA LA CLAU DE LA SITUACIÓ 1

(Una crida a l'acció i el reagrupament després dels esdeveniments francesos i austríacs)

Lev Trotski

març de 1934

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de: “Francia es ahora la clave de la situación.”, en, Escritos, Tomo V, volumen 2, Editorial Pluma, Bogotá, 1976, pp. 361-371.

Nosaltres, representants dels comunistes internacionalistes (bolxevics leninistes) de l'URSS, Alemanya, França, Anglaterra, Itàlia, Espanya, Holanda, Bèlgica, Estats Units, Sud-Amèrica, Xina i altres països, dirigim aquesta crida a vosaltres, obrers de tot el món, en el moment en què un perill imminent ens aguaita.

Després de l'aixafament del proletariat austríac i dels sagnants combats entaulats en els carrers de París, fins i tot a un cec li queda clar que els vells mètodes de lluita, basats en el desenvolupament pacífic, estan completament exhaurits. El capitalisme putrefacte no té més recurs que el de suprimir el proletariat, aixafar les seues organitzacions, trencar la seua voluntat i reduir-lo a la més abjecta esclavitud. La burgesia no esperarà fins que el proletariat guanye el cinquanta-un per cent dels vots. La qüestió es dirimirà per la força. El capital financer està organitzant i armant les bandes feixistes. El mussolinisme no és un fenomen italià, és un fenomen mundial. La gangrena de la bàrbara reacció s'expandeix d'un país a un altre. França serà el pròxim. El 6 de febrer fou el primer assaig general del bandidatge feixista. En Anglaterra preparen manifestacions semblants. Les condicions per al feixisme estan donades tant als Estats Units com a Europa.

Quina terrible degradació!

El proletariat és l'única classe creadora de la societat actual. En depèn tota la vida del país, la seua economia i la seua cultura. Junt amb les masses semiproletaritzades, a les que està destinat a dirigir, el proletariat constitueix la immensa majoria de la humanitat civilitzada. S'inspira en un gran ideal social. Aquests darrers dies en Àustria, com en el transcurs de tota la història moderna, s'ha mostrat capaç de gran heroisme i abnegació.

No obstant, el feixisme, que es recolza sobre els pitjors i més desmoralitzats elements de la petita burgesia, sobre l'escòria humana, sobre la ressaca de la nació, obté un triomf rere altre.

Per què passa açò? Aquest problema bull en la ment de cada treballador. La resposta la donen els mateixos esdeveniments. La causa resideix en la fallida de

la direcció. Des de dalt s'ha traït, s'ha dividit i s'ha tornat impotent al proletariat.

La principal responsable és la socialdemocràcia, la Segona Internacional. Mentre tot es limitava a pacífiques lluites i acords parlamentaris i sindicals, els treballadors no notaven que els organismes dirigents estaven formats per petits burgesos de mentalitat estreta, exreformistes i semirrevolucionaris que han esdevingut conservadors i, finalment, traïdors comuns. A aquests dirigents (Wels i Hilferding, Vandervelde i de Man, Blum i Renaudel, Lansbury i Henderson, Robert Grimm, etcètera) els són molt més cars els pensaments i sentiments dels ministres burgesos, dels banquers, dels periodistes i professors que no els del proletariat, els aturats, els petits camperols, la famolenca joventut que creix en els carrers.

Però també recau una gran responsabilitat sobre la Tercera Internacional, que una vegada aixecà les banderes de la Revolució d'Octubre però que avui, enfonsant-se cada vegada més, ha deixat de ser l'avantguarda revolucionària del proletariat per a convertir-se en un ossificat aparell burocràtic. La Comintern stalinista dirigí la revolució en Xina i la portà a la derrota. La Comintern tragué dels sindicats els obrers revolucionaris de tot el món, ha aïllat l'esquerra i així ha salvat de la catàstrofe la burocràcia sindical conservadora. La Comintern ha establert acords amb pacifistes burgesos, xerraires i arribistes, mentre ha rebutjat l'acció unificada amb les organitzacions proletàries de masses.

La direcció stalinista de la Comintern li diu al proletariat mundial: "Accepteu les meues ordres sense discutir o liquidaré la unitat combatent de les vostres files i sabotejaré la defensa contra el feixisme." Entre 1929 i 1932 ha estat aquesta la política de la secció més forta de la Comintern, la secció alemanya, i aquesta política ha menat al triomf de Hitler. En Àustria, a causa de la sèrie de crims i errors de la Comintern, el Partit Comunista ni tan sols ha assolit aixecar el cap. Finalment, sense tenir en compte aquestes tràgiques lliçons, els partits comunistes de França, Anglaterra i altres països es disposen servilment a repetir la política criminal dels stalinistes alemanys. La combinació de Marcel Cachin i Léon Blum produirà inevitablement les mateixes conseqüències que la combinació de Thaelmann i Wels. Per aquest camí al proletariat únicament li espera la catàstrofe final i absoluta.

La conseqüència del gran aixecament d'Octubre a Rússia fou la Unió Soviètica. Ha demostrat la força i les potencialitats inherents al proletariat. La Unió Soviètica continua essent carn de la nostra carn i sang de la nostra sang. Cridem amb totes les nostres forces els treballadors honestos a sortir quan calga en defensa de l'estat soviètic.

No obstant, sota la pressió de l'imperialisme mundial, les dificultats internes i els errors de la direcció, s'ha elevat per damunt dels soviets d'obres i camperols una poderosa burocràcia que fa de la seua infal·libilitat una religió.

El govern autocràtic de la desenfrenada burocràcia constitueix avui un terrible perill per al desenvolupament dels pobles de l'URSS i el triomf del socialisme mundial. La Internacional Comunista creada per Lenin ha caigut víctima de la seua dependència servil de la degenerada burocràcia soviètica.

Cal construir un nou partit i una nova internacional.

Tanmateix que molts puguen escoltar en aquestes paraules la veu del "sectarisme" i la "desesperació", aquesta consigna sorgeix lògicament de la situació imperant en el món i en cadascun dels països. No hi ha una altra via. ¿Que potser es pot renovar i regenerar la Segona Internacional, desprestigiada pels seus crims i traïcions? Els esdeveniments de l'època de la guerra i els posteriors responen "no!".

I les coses no es presenten millor en allò que fa a la Tercera Internacional. Els bolxevics leninistes, coneguts fins ara com a Oposició d'Esquerra, tractarem durant deu anys de reformar la Comintern, de fer-li reprendre el camí de Marx i Lenin. Els colossals esdeveniments que se succeïen en tot el món confirmaven les nostres previsions i crides. En va! Les idees conservadores i els interessos comuns al privilegiat grup burocràtic han demostrat ser més forts que no totes les lliçons de la història. És impossible reconstruir la Comintern a través de les masses perquè ja no en depèn.

La Segona i la Tercera Internacional s'han marginat totes elles soles. Ara no són més que obstacles en el camí del proletariat. Cal construir una nova organització revolucionària que s'adeqüe a la nova etapa històrica i als seus objectius. Cal bolcar vi nou en odres nous. Cal construir en cada país un partit genuïnament revolucionari. Cal construir una nova internacional.

L'obrer que reflexione haurà de reconèixer la lògica de ferro d'aquestes conclusions. Però les seues decepcions massa recents li provoquen dubtes. Un nou partit? Açò implica noves ruptures, però el proletariat necessita abans que res la unitat. Açò no és més que un pretext, que en gran manera s'origina en la reticència a enfrontar les grans dificultats.

Responem que no és cert que el proletariat necessite la unitat en i per si mateixa. Necessita la unitat revolucionària en la lluita de classes. En Àustria gairebé tot el proletariat estava unit davall les banderes de la socialdemocràcia, però aquest partit li ha ensenyat a capitular, no a lluitar. Els obrers austríacs han demostrat que saben lluitar. Part de la direcció també ha lluitat valentament amb ells, però la responsabilitat de la derrota recau sobre el partit en el seu conjunt. La "unitat" oportunista ha demostrat ser el camí vers la ruïna. A Bèlgica el partit de Vandervelde, de Man i Cia. té darrere de si la immensa majoria de la classe obrera. ¿Què val, però, aquesta "unitat" quan l'estat major de l'exèrcit proletari, totalment corrupte, s'arrossega davant del poder monàrquic, el bisbe patriòtic, l'alcalde liberal, davant de tots els representants de l'enemic de classe? En la petita Noruega el partit oportunista dirigit per Tranmael, que obtingué el quaranta-cinc per cent dels vots en les darreres

eleccions, està repetint tots els crims de la socialdemocràcia austríaca, mutilant el proletariat i obrint-li la porta al feixisme noruec. Aqueixa unitat és una soga lligada al coll de la classe obrera.

Ens cal una vertadera unitat revolucionària, combatent, a favor de la resistència al feixisme, de la defensa del nostre dret a la vida, de la lluita irreconciliable contra el govern de la burgesia, de la conquesta total del poder, de la dictadura del proletariat, de l'estat obrer, dels Estats Units Soviètics d'Europa, de la república socialista mundial.

La socialdemocràcia es s'ha lliurat en cos i ànima al règim burgès. La Comintern ha demostrat en la pràctica la seua incapacitat total per a organitzar les masses amb objectius revolucionaris. Al proletariat no li queda més que acotar el cap davant del jou esclavitzador, un jou més terrible inclús que el de l'Edat Mitjana, o construir una nova arma per al seu alliberament revolucionari.

“Però, quina garantia hi ha que la nova internacional no naufrague com les altres?”

Pregunta miserable i filisteu! En la lluita revolucionària no es donen garanties per avançar, no és possible fer-ho. La classe obrera enfila pels escalons que ella mateixa cava en el granit. Algunes vegades retrocedeix uns quants passos, altres l'enemic dinamita els escalons que ja han estat cavats, altres s'enfonsen perquè el material era de mala qualitat. Després de cada caiguda cal aixecar-se, després de cada retrocés cal avançar, cada escaló destruït ha de ser reemplaçat per altres dos nous.

La garantia de l'èxit (si és que hom pot parlar de garanties) és que ens hem enriquit amb les experiències de la Segona Internacional i de la Tercera, que abans d'enfonsar-se rendiren grans serveis al proletariat. Estem encimbellats a coll dels nostres predecessors. Aqueix és el nostre major avantatge.

Junt amb nosaltres s'organitzen tots els que comprenen la política perniciosa dels dos aparells que han estat superats. Tot el desenvolupament històric dels darrers deu anys, és a dir, del període de degeneració i decadència de la Internacional Comunista, ha demostrat la correcció dels nostres mètodes, de les nostres previsions i consignes.

La teoria i la política correctes inevitablement obriran camí i organitzaran sota les seues banderes la major part del proletariat mundial. Així es forja la unitat revolucionària.

Ja escoltem una altra rèplica que a primera vista sembla força convincent: “La Quarta Internacional no cristal·litzarà immediatament, i mentre la pestilència feixista s'expandeix per tot arreu amb botes de set llegües; ¿és aquest el moment de dividir els rengles de la classe obrera?” Contestem: per a la unitat de les bases en la lluita directa està la política leninista del front únic. El bolxevisme pogué triomfar a l'octubre de 1917 a causa de la correcta aplicació d'aquesta política.

Marx i Lenin no tenien por de trencar amb els partits oportunistes i burocràtics mentre unificaven els vertaders revolucionaris en una avantguarda independent; al mateix temps, estaven disposats a fer acords pràctics amb qualsevol organització de masses en defensa dels interessos quotidians del proletariat. La saviesa i fortalesa del leninisme resideixen, d'una banda, en la intransigència teòrica i política del partit i, d'altra banda, en la seua actitud realista envers la classe, envers totes les seues organitzacions i grups.

El leninisme no tractà d'ordenar-li des de dalt al proletariat que el seguís, però tampoc es dissolgué en les masses, i precisament per això conquistà la direcció de la classe obrera.

Sí, el feixisme avança per tot el món amb botes de set llegües. Però on resideix la seua força? En la confusió de les organitzacions dels treballadors, en el pànic de la burocràcia obrera, en la traïció dels dirigents. Bastaria que el proletariat d'un sol país oferís una resistència implacable a les bandes reaccionàries, que passés a l'ofensiva, que prengué el poder, per a que l'atac del feixisme s'enfonsés en una retirada plena de pànic.

Entre l'URSS i una França soviètica la dictadura dels nazis no podria durar ni dues setmanes. Mussolini no trigaria a seguir Hitler a l'infern. La defensa és possible i necessària; de la defensa activa sorgirà l'atac. Cal tirar per la borda tots els dubtes per a alliberar-nos dels vacil·lants (que ens seguiran després) avui cal que l'avantguarda de l'avantguarda estretisca els seus rengles en el terreny internacional. Les masses, apressades i preocupades per terribles pressions i perills, esperen una resposta i exigeixen una direcció. Cal crear aqueixa direcció.

El major de tots els perills és el de la guerra. Tot el món escolta els confusos murmurs subterranis de la col·lisió internacional imminent. Els dirigents de la socialdemocràcia i de la burocràcia sindical es preparen per a assumir novament el rol de patriotes, o siga de lacais de l'imperialisme, convertint-se en proveïdors de carn de canó per als seus amos capitalistes. Amb el pretext de la "defensa de la pàtria" preparen la matança dels pobles.

La Comintern, al seu torn, reemplaça la mobilització revolucionària de les masses urbanes i rurals per la fraseologia retrunyidora i buida i tracta en va d'ocultar la seua impotència darrere de congressos carnavalescos. L'única manera amb què el proletariat pot evitar una nova guerra o llençar les seues conseqüències sobre els explotadors és reagrupant-se sobre noves bases, sota les banderes de la nova internacional.

En una situació de guerra una petita minoria, només prenent la iniciativa, pot exercir un rol decisiu. Pensem en Liebknecht, pensem en Rosa Luxemburg, pensem en Lenin!

Els filisteus miserables poden parlar del nostre "sectarisme". Preparar-se per al futur no és sectarisme sinó realisme revolucionari. A totes les organitzacions

obreres els oferim un programa d'acció concret sobre la base del front únic proletari. Considerem que avui la tasca principal és l'autodefensa proletària activa. Força contra força! La milícia obrera és l'única arma útil contra les bandes feixistes, que tard o d'hora comptaran amb la col·laboració de la policia oficial.

Però la milícia obrera no es crea per a fer desfilades o demostracions teatrals a l'estil d'Amsterdam i Pleyel sinó per al combat brau. La milícia obrera és el puny de ferro del proletariat. Cal respondre a cada colp amb dos cops més forts. Cal esgotar la lluita, portar-la fins a la fi. Que l'enemic feixista no aixequi el cap. Cal seguir-li el rastre de prop.

La vaga general del 12 de febrer a França fou una impressionant advertència, però ni més menys que això. En ordre el perill l'enemic ha duplicat, ha triplicat i ha quadruplicat els seus esforços. Només menant heroiques batalles podrà la classe obrera de França, com la de tot el món, mantenir les seues posicions i aconseguir noves conquestes.

La defensa revolucionària ha de convertir-se en la gran escola per a l'atac. Els obrers de França han demostrat que la seua sang encara s'inflama amb les flames de la revolució que encengué la Comuna de París. Però Àustria ha demostrat que no basta amb el sol desig de lluitar. Cal saber com fer-ho, és necessari organitzar-se, cal un pla, és necessari un estat major general del proletariat.

El 12 de febrer, el dia de la vaga general i de les poderoses manifestacions, els obrers de França obligaren els dos aparells burocràtics a fer front únic durant vint-i-quatre hores. Però s'ha tractat d'una improvisació i per a guanyar cal organització.

L'aparell natural de front únic en els moments de lluita és l'organisme que organitza els representants proletaris, els delegats de taller i fàbrica, dels barris obrers i dels sindicats: el soviets. Molt abans d'esdevenir organismes de poder, els soviets constitueixen l'aparell revolucionari del front únic. En els soviets, elegits netament, la minoria se sotmet a la majoria. La potent lògica de la lluita empena en aquesta direcció, i cap allí han d'orientar-se els nostres esforços conscients.

Avui la França proletària és la més pròxima en l'ordre històric. Novament es juga ací no sols la sort de França sinó la d'Europa i, en última instància, la de tot el món. Si el feixisme aconsegueix aixafar el proletariat francès tota Europa haurà de beure aqueix amarg glop. D'altra banda, sota les condicions actuals el proletariat francès superaria de lluny en importància a la victòria d'Octubre del proletariat rus!

Obrers de tot el món, la millor forma i la més segura d'ajudar el proletariat francès és la lluita irreconciliable contra la vostra pròpia burgesia. Crideu a totes les organitzacions de treballadors de França a unir-se en la lluita! Sota el

foc de l'enemic, reuniu-vos els més intrèpids, aclarits i abnegats d'entre vosaltres i entreu a formar part dels destacaments de la IV Internacional. Crideu i dirigiu en la lluita els treballadors, els submergits, els desocupats. Penetreu en totes les organitzacions, expliqueu, impulseu, recluteu! No perdeu un sol dia, ni tan sols una sola hora!

Fora les mans de les organitzacions i la premsa proletàries!

Pels drets democràtics i les conquestes socials del proletariat!

Pel dret més elemental, el tros de pa!

Contra la reacció!

Contra el govern de la policia bonapartista!

Contra el feixisme!

Per les milícies proletàries!

Per l'armament dels treballadors!

Pel desarmament de la reacció!

Contra la guerra!

Per la fraternització entre els pobles!

Per l'enderrocament del capitalisme!

Per la dictadura del proletariat!

Per la societat socialista!

Proletaris d'ambdós hemisferis! La Primera Internacional vos forní un programa i una bandera. La Segona Internacional feu plantar-se fermament sobre els seus peus les més àmplies masses. La Tercera Internacional donà l'exemple de l'acció revolucionària. La Quarta Internacional portarà la victòria final!

¹«França és ara la clau de la situació». *The Militant*, 31 de març de 1934, on duia per títol *Per la Quarta Internacional*. Signat «Secretariat Internacional, Lliga Comunista Internacional».